

Avdelning öst
Annika Westerbom

2014 -06- 13

Annika.Westerbom@ivo.se Dnr.....
Registraturet

Stockholms stad, Enheten för familje- och
ungdomsinsatser
Swedenborgsgatan 20 A
106 64 STOCKHOLM

Ärendet

Tillsyn av HVB barn och unga vid Orhems gård i Stockholms stad –
oanmäld

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) ställer följande krav på åtgärd:

- En redogörelse för hur nämnden säkerställer att verksamheten är lämplig för de ungdomar som skrivs in

En redovisning av vidtagna åtgärder ska lämnas in till IVO senast den 22 juli 2014.

Om nämnden inte uppfyller de i beslutet ställda kraven kan IVO komma att utfärda ett föreläggande. Föreläggandet kan vara förenat med vite.

Bakgrund

Enligt 3 kap. 19 § socialtjänstförordningen (SoF) ska Inspektionen för vård och omsorg (IVO) inspektera hem för vård eller boenden (HVB) för barn och ungdom minst två gånger per år. Inspektionerna kan vara föranmälda eller oanmälda men minst en inspektion ska vara oanmäld. Den som inspekterar verksamheten ska samtala med de barn och ungdomar som samtycker till det.

Syftet med tillsynen vid detta tillfälle är att ungdomarna ska ges möjlighet att berätta om situationen på boendet och om hur de trivs. Fokus vid samtalen med ungdomarna är om de känner sig säkra och trygga samt om de får vara delaktiga i de beslut som fattas på boendet.

Underlag

Inspektionen för vård och omsorg genomförde den 5 april 2014 en oanmäld inspektion på Orhems gård, Stockholms stad. Representanter för IVO var inspektörerna Jenni Ralph och Annika Westerbom.

Vid inspektionen fördes samtal med tre ungdomar samt med en representant för personalen.

IVO följde vid tillsynstillfället upp det tidigare tillsynsbeslutet med dnr 35581/2013 i vilket verksamheten uppmärksammades på brister avseende tillgången på eget rum för de ungdomar som så önskar. Efter IVO:s beslut har verksamheten utökat med ett singelrum. I samtal med personal framkommer vid detta besök att de ungdomar som önskar, ges möjlighet till eget rum men att de flesta föredrar att dela rum med en annan ungdom.

Redovisning av tillsyn

Verksamheten

Orhems gård är en kommunal verksamhet som drivs i egen regi av Stockholms stad. Verksamheten tar emot ensamkommande ungdomar i åldern 14 till 18 år som inväntar svar från Migrationsverket om permanent uppehållstillstånd eller avslag på sin asylansökan. Vid tillsynstillfället var 13 ungdomar i åldern 14 till 17 år inskrivna i verksamheten.

Samtal med personal

Personalen beskriver att det är en bra sammanhållning bland personalen vilket även avspeglar sig i ungdomsgruppen. Det är flera olika nationer representerade i ungdomsgruppen. De flesta ungdomar är med varandra och håller sig kvar i huset efter skolan och på helger. Mat lagar ungdomarna själva men de ungdomar som inte kan hjälper man med matlagning. Husmöten hålls en gång i månaden till vilka det ibland bjuds in gäster/organisationer.

I samtal med personal framkom att en ungdom är inskriven i verksamheten med stöd av 3 § LVU på grund av missbruk. I ett uppföljande samtal med f.d. föreståndare på Orhems gård uppger denna att ungdomen skrevs in under våren då bedömningen gjordes att den unge behövde ett hemlikt boende likt det som verksamheten kunde erbjuda. En riskbedömning gjordes vid inskrivningen i vilken man kom fram till att ungdomen bedömdes tillhöra målgruppen. Ungdomen har kontakt med Maria ungdom och är motiverad till att bli drogfri.

Samtal med ungdomar

De ungdomar som IVO samtalade med trivs väldigt bra i verksamheten. Personalen är bra och finns alltid tillhands när man behöver dem. Av de ungdomar som IVO samtalade med delade två rum med en annan ungdom. En ungdom är bekymrad över att det tar tid att få besked från ex migrationsverket.

Skälen för beslutet

Tillämpliga bestämmelser

1 kap. 1 och 2 §§, 3 kap. 3 och 5 § samt 11 kap. 10 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL

3 kap. 3, 5, 11, 14 och 15 §§ socialtjänstförordningen (2001:937), SoF
2 kap. 1 och 2 §§, 3 kap. 1 §, 4 kap. 1 § samt 5 kap. 1 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2003:20) om hem för vård eller boende

Bedömning

Den verksamhet som bedrivs på Orhems gård är vård och inte behandling (se definition SOSFS 2003:20) av ensamkommande asylsökande barn och ungdomar. Verksamheten har tagit emot och skrivit in en ungdom med ett pågående missbruk. En riskbedömning gjordes, enligt uppgift, i anslutning till inskrivningen av att den unge tillhörde målgruppen för verksamheten. Inspektionen för vård och omsorg anser att huvudmannen har ett ansvar för att vid inskrivning av en ungdom särskilt kontrollera att verksamheten är lämplig med hänsyn till den enskildes behov, ålder, utveckling, utbildning och personliga förhållanden i övrigt.

Huvudmannen har även ett ansvar för att den personal som ger vård eller behandling har den utbildning och erfarenhet som krävs för att möta den unges behov.

I forskning av institutionsbehandling av ungdomar har det framkommit att det finns en ökad risk för en negativ utveckling hos ungdomar om ungdomar med allvarliga beteendeproblem blandas med ungdomar utan allvarliga problem. I 1 kap. första stycket allmänna råd i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2003:20) står att personer som har olika grundproblem eller som väsentligt skiljer sig åt i ålder och mognad bör i regel inte vårdas tillsammans i ett hem för vård eller boende.

Med hänvisning till ovanstående kräver IVO att verksamheten redogör för hur den säkerställer att denna är lämplig för de ungdomar som skrivs in.

IVO bedömer, mot bakgrund av inhämtad information, att verksamheten inte brister i övrigt i de delar som tillsynen avser.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Agneta Krantz. I den slutliga handläggningen har inspektören Jenni Ralph deltagit. Inspektören Annika Westerbom har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Agneta Krantz

Annika Westerborn

Kopia till: Verksamheten